

Eduskunnan lakivaliokunnalle
LaV@eduskunta.fi
Asia: HE 43/2025 vp

**KIRJALLINEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI
POSITIIVISESTA LUOTTOTIETOREKISTERISTÄ ANNETUN LAIN JA
HUONEISTOTIETOJÄRJESTELMÄSTÄ ANNETUN LAIN 13 §:N MUUTTAMISESTA
SEKÄ POSITIIVISESTA LUOTTOTIETOREKISTERISTÄ ANNETUN LAIN 22 §:N 2
MOMENTIN 12 KOHDAN KUMOAMISESTA**

Kuluttajaliitto ry (jäljempänä Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta antaa eduskunnan lakivaliokunnalle kirjallinen lausunto otsikkoasiasta. Kuluttajaliitto esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettaviksi positiivisesta luottotietorekisteristä annettua lakia ja huoneistotietojärjestelmästä annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on mahdollistaa se, että huoneistotietojärjestelmästä siirretään positiiviseen luottotietorekisteriin taloyhtiölainojen osakaskohtaisia luottovastuita koskevat tiedot. Positiivisesta luottotietorekisteristä annettuun lakiin lisättäisiin luotonantajia koskeva velvollisuus tunnistaa luonnollinen henkilö ennen tietojen hakemista rekisteristä.

Kuluttajaliitto kannattaa osakehuoneistoihin kohdistuvia luottovastuita koskevan uuden 13 a §:n lisäämistä positiivisesta luottotietorekisteristä annettuun lakiin. Kuluttajaliitto on jo aiemmalla lausuntokierroksella puoltanut mahdollisimman laajaa positiivisen luottotietorekisterin perustamista ja ylläpitoa. Näkemyksemme on, että ehdotettu muutos toisi näkyväksi taloyhtiölainojen osakasosuudet kuluttajalle itselleen tämän tarkastellessa velkaantumisasettaan. Siten muutos vaikuttaisi positiivisesti kuluttajan mahdollisuuksiin hyödyntää positiivista luottotietorekisteriä oman talouden suunnittelun ja hallinnan apuvälineenä, mikä tukisi kuluttajan mahdollisuuksia ottaa vastuuta oman ylivelkaantumisen torjumisesta.

Hallituksen esityksen (s. 4) mukaan kotitalouksien veloista noin kolme neljäsosaa liittyy asumiseen. Lisäksi kotitalouksien kokonaisveloista 13 % koostuu taloyhtiölainoista. Tästä huolimatta positiivisesta luottotietorekisteristä annettu laki ei kata kuitenkaan luonnollisen henkilön vastuulla olevia taloyhtiölainojen osakaskohtaisia luottovastuita koskevia tietoja. Kuluttajansuojalaissa säädetään luotonantajan velvollisuudesta selvittää luoton hakijan luottokelpoisuus, mutta nyt mainittu 13 %:n velkaosuus jää kuluttajan oman ilmoituksen varaiseksi tiedoksi luottokelpoisuuden arvioissa. Tiedon sisällyttäminen positiiviseen luottotietorekisteriin parantaisi luotonantajan tosiasiallisia mahdollisuuksia täyttää luottokelpoisuuden tarkistamisvelvollisuutensa ja palvelisi siten ylivelkaantumisen torjumisen tavoitetta.

Helsingissä 19.5.2025

Kuluttajaliitto ry

Timo Niemi, juristi. OTK